II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

RÅDETS FORORDNING (EU) 2020/2094

af 14. december 2020

om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at dæmme op for spredningen af covid-19, som Verdenssundhedsorganisationen den 11. marts 2020 erklærede for en pandemi, har medlemsstaterne vedtaget en række hidtil usete foranstaltninger.

(2) De usete foranstaltninger, der er truffet som reaktion på en ekstraordinær situation som følge af covid-19, som ligger uden for medlemsstaternes kontrol, har forårsaget betydelige forstyrrelser af den økonomiske aktivitet, hvilket afspejles i et kraftigt fald i bruttonationalproduktet og i betydelige konsekvenser for beskæftigelsen, de sociale forhold, fattigdommen og uligheden. Disse foranstaltninger har navnlig afbrudt forsyningskæder og produktion og medført fravær fra arbejdspladserne. Derudover er det blevet meget vanskeligt eller umuligt at levere mange ydelser. Samtidig er forbrugernes efterspørgsel faldet. Mange virksomheder oplever likviditetsknaphed, og der er risiko for, at de bliver insolvente, samtidig med at finansmarkederne er meget volatile. Vigtige sektorer såsom rejse- og turistbranchen er særlig hårdt ramt. Mere generelt har disse foranstaltninger allerede ført til eller vil føre til en alvorlig forværring af den økonomiske situation for mange virksomheder i Unionen.

(3) Krisen som følge af covid-19 har spredt sig hurtigt i Unionen og i tredjelande. Der forventes et kraftigt fald i væksten i Unionen i 2020. Risiciene i forbindelse med genopretningen er meget uensartede i de forskellige medlemsstater, hvilket øger forskellene mellem de nationale økonomier. Medlemsstaternes forskellige finanspolitiske råderum til at yde økonomisk støtte, hvor der er mest behov for det med henblik på genopretning, og forskellene mellem medlemsstaternes foranstaltninger bringer såvel det indre marked som den sociale og territoriale samhørighed i fare.

(4) Der er behov for et omfattende sæt foranstaltninger med henblik på økonomisk genopretning. Dette sæt foranstaltninger kræver betydelige offentlige og private investeringer, således at Unionen spores ind på en fast kurs mod en holdbar og resilient genopretning, hvor der skabes job af høj kvalitet og sikres støtte til social inklusion, og hvor de umiddelbare skader, som covid-19-krisen har forvoldt, udbedres, samtidig med at Unionens grønne og digitale prioriteter støttes.

(5) Den ekstraordinære situation som følge af covid-19, som ligger uden for medlemsstaternes kontrol, kræver en sammenhængende og ensartet tilgang på EU-plan. For at forhindre en yderligere forværring af økonomien, beskæftigelsen og den sociale samhørighed og sætte gang i en holdbar og resilient genopretning af den økonomiske aktivitet bør der indføres et ekstraordinært og koordineret program for økonomisk og social støtte, som bygger på solidaritet mellem medlemsstaterne, navnlig til fordel for de medlemsstater, der er særlig hårdt ramt.

(6) Da denne forordning udgør en ekstraordinær reaktion på midlertidige, men ekstreme omstændigheder, bør støtten i henhold til denne forordning kun stilles til rådighed med henblik på at afhjælpe de negative økonomiske konsekvenser af covid-19-krisen eller dække de umiddelbare behov for midler, for at undgå at covid-19-krisen blusser op igen.

(7) Støtten i medfør af det instrument, der oprettes ved denne forordning, (»genopretningsinstrumentet«) bør navnlig have fokus på foranstaltninger til at genoprette arbejdsmarkederne og den sociale beskyttelse samt sundhedssystemer, til at give nyt liv til potentialet for bæredygtig vækst og beskæftigelse med henblik på at styrke samhørigheden mellem medlemsstaterne og støtte deres omstilling til en grøn og digital økonomi, til at støtte virksomheder, der er påvirket af konsekvenserne af covid-19-krisen, navnlig små og mellemstore virksomheder, samt støtte investeringer i aktiviteter, der er afgørende for at styrke bæredygtig vækst i Unionen, herunder direkte finansielle investeringer i virksomheder, foranstaltninger til fordel for forskning og innovation som reaktion på covid-19-krisen, med henblik på kapacitetsopbygning på EU-plan for at øge det fremtidige kriseberedskab, med henblik på opretholdelse af indsatsen med henblik på at sikre en retfærdig omstilling til en klimaneutral økonomi, og støtte landbruget og udvikling i landdistrikter med henblik på afhjælpning af konsekvenserne af covid-19-krisen.

(8) For at sikre en holdbar og resilient genopretning i hele Unionen og lette gennemførelsen af den økonomiske støtte bør de etablerede udgiftsmekanismer i Unionens programmer inden for den flerårige finansielle ramme anvendes. Støtte inden for rammerne af disse programmer skal ydes i form af støtte, der ikke skal tilbagebetales, lån og hensættelser til budgetgarantier. Tildelingen af finansielle midler bør afspejle, i hvilket omfang disse programmer kan bidrage til målsætningerne for genopretningsinstrumentet. Bidrag til disse programmer i medfør af genopretningsinstrumentet bør være i nøje overensstemmelse med genopretningsinstrumentets målsætninger, som er forbundet med støtte til genopretning efter covid-19-krisen.

(9) I lyset af arten af de foranstaltninger, der skal finansieres, bør den ene del af de beløb, der er til rådighed i medfør af genopretningsinstrumentet, anvendes til lån til medlemsstaterne, mens den anden del af beløbene bør udgøre eksterne formålsbestemte indtægter med henblik på artikel 21, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([1]) (»finansforordningen«) og bør anvendes til støtte, der ikke skal tilbagebetales, støtte via finansielle instrumenter eller hensættelser til budgetgarantier og dermed forbundne udgifter for Unionen. Med henblik herpå og som led i de nødvendige foranstaltninger i medfør af nærværende forordning bør finansforordningens artikel 21, stk. 5, give mulighed for, at det i nærværende forordning, som en basisretsakt, foreskrives, at en del af den indtægt, som følger af den ekstraordinære og midlertidige beføjelse i Rådets afgørelse om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter og om ophævelse af Rådets afgørelse 2014/335/EU, Euratom ([2]) (»afgørelsen om egne indtægter«), er formålsbestemte.

(10) Selv om artikel 12, stk. 4, litra c), og artikel 14, stk. 3, i finansforordningen finder anvendelse på forpligtelses- og betalingsbevillinger, der stilles til rådighed i forbindelse med eksterne formålsbestemte indtægter i medfør af nærværende forordning, bør forpligtelsesbevillinger, der er resultatet af disse eksterne formålsbestemte indtægter, i lyset af fristerne for de forskellige typer støtte ikke automatisk fremføres efter de respektive slutdatoer, medmindre der er tale om forpligtelsesbevillinger, som er nødvendige med henblik på teknisk og administrativ bistand til gennemførelse af foranstaltningerne i genopretningsinstrumentet.

(11) Forpligtelsesbevillinger til støtte, der ikke skal tilbagebetales, bør automatisk stilles til rådighed op til det tilladte beløb. Likviditeten bør styres effektivt, således at der kun tilvejebringes midler, når retlige forpligtelser skal opfyldes via tilsvarende betalingsbevillinger.

(12) I lyset af betydningen af at anvende beløbene i genopretningsinstrumentets første år er det hensigtsmæssigt at gennemgå de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretningsinstrumentet og anvendelsen af den støtte, der er tildelt i overensstemmelse med denne forordning. Med henblik herpå bør Kommissionen senest den 31. oktober 2022 udarbejde en rapport.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1).

([2]) Rådets afgørelse 2014/335/EU, Euratom af 26. maj 2014 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter (EUT L 168 af 7.6.2014, s. 105).

(13) I artikel 135, stk. 2, i aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab ([3]) (»udtrædelsesaftalen«) fastsættes det, at ændringer af afgørelse 2014/335/EU, Euratom, som vedtages på eller efter datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden, ikke skal finde anvendelse på Det Forenede Kongerige, for så vidt disse ændringer har indvirkning på Det Forenede Kongeriges finansielle forpligtelser. Støtten i medfør af denne forordning og den tilsvarende forhøjelse af loftet for Unionens egne indtægter vil have indvirkning på Det Forenede Kongeriges finansielle forpligtelser. I henhold til artikel 143, stk. 1, i udtrædelsesaftalen er Det Forenede Kongeriges ansvar for dets andel af Unionens finansielle eventualforpligtelser begrænset til de af Unionens finansielle eventualforpligtelser, som følger af finansielle transaktioner indgået af Unionen før datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden. Enhver finansiel eventualforpligtelse for Unionen som følge af finansiel støtte i henhold til denne forordning vil blive indgået efter datoen for udtrædelsesaftalens ikrafttræden. Det Forenede Kongerige bør derfor ikke deltage i den finansielle støtte i henhold til denne forordning —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. For at støtte genopretningen efter covid-19-krisen oprettes der herved et EU-genopretningsinstrument (»genopretningsinstrumentet«).

2. Støtte i medfør af genopretningsinstrumentet skal navnlig finansiere følgende foranstaltninger med henblik på at håndtere de negative økonomiske konsekvenser af covid-19-krisen eller de umiddelbare behov for midler, for at undgå at denne krise blusser op igen:

a) foranstaltninger med henblik på at genoprette beskæftigelsen og jobskabelsen

b) foranstaltninger i form af reformer og investeringer, der kan give nyt liv til potentialet for bæredygtig vækst og beskæftigelse med henblik på at styrke samhørigheden mellem medlemsstaterne og øge deres resiliens

c) foranstaltninger til virksomheder, der er berørt af covid-19-krisens økonomiske konsekvenser, navnlig foranstaltninger til gavn for små og mellemstore virksomheder, samt støtte til investeringer i aktiviteter, der er afgørende for at styrke bæredygtig vækst i Unionen, herunder direkte finansielle investeringer i virksomheder

d) foranstaltninger til fordel for forskning og innovation som reaktion på covid-19-krisen

e) foranstaltninger med henblik på at øge Unionens kriseberedskab og muliggøre en hurtig og effektiv reaktion på EU-plan i tilfælde af større krisesituationer, herunder foranstaltninger såsom oprettelse af lagre af vigtige forsyninger og vigtigt medicinsk udstyr og erhvervelse af de nødvendige infrastrukturer med henblik på en hurtig reaktion i krisesituationer

f) foranstaltninger med henblik på at sikre, at den retfærdige omstilling til en klimaneutral økonomi ikke undergraves af covid-19-krisen

g) foranstaltninger med henblik på at bekæmpe konsekvenserne af covid-19-krisen for landbruget og udviklingen af landdistrikter.

3. De i stk. 2 omhandlede foranstaltninger gennemføres inden for rammerne af specifikke EU-programmer og i overensstemmelse med de relevante EU-retsakter, som fastsætter regler for disse programmer, under fuld overholdelse af målsætningerne for genopretningsinstrumentet. De omhandlede foranstaltninger omfatter teknisk og administrativ bistand til deres gennemførelse.

Artikel 2

Finansiering af genopretningsinstrumentet og fordeling af midler

1. Genopretningsinstrumentet finansieres med op til 750 000 mio. EUR i 2018-priser på grundlag af bemyndigelsen i artikel 5 i afgørelsen om egne indtægter.

Med henblik på gennemførelse under de specifikke EU-programmer, tilpasses beløbet som omhandlet i første afsnit på grundlag af en fast deflator på 2 % pr. år. For forpligtelsesbevillinger finder denne deflator anvendelse på de årlige trancher.

([3]) EUT L 29 af 31.1.2020, s. 7.

2. Det i stk. 1 omhandlede beløb fordeles som følger:

a) støtte på op til 384 400 mio. EUR i 2018-priser i form af støtte, der ikke skal tilbagebetales, og støtte, der skal tilbagebetales via finansielle instrumenter, fordelt som følger:

   i) op til 47 500 mio. EUR i 2018-priser til struktur- og samhørighedsprogrammer inden for den flerårige finansielle ramme 2014-2020 som forøget indtil 2022, herunder støtte via finansielle instrumenter

   ii) op til 312 500 mio. EUR i 2018-priser til et program til finansiering af genopretning og økonomisk og social resiliens via støtte til reformer og investeringer

   iii) op til 1 900 mio. EUR i 2018-priser til programmer vedrørende civilbeskyttelse

   iv) op til 5 000 mio. EUR i 2018-priser til programmer vedrørende forskning og innovation, herunder støtte via finansielle instrumenter

   v) op til 10 000 mio. EUR i 2018-priser til programmer til støtte for områder, der vil overgå til en klimaneutral økonomi

   vi) op til 7 500 mio. EUR i 2018-priser til udvikling af landdistrikter

b) op til 360 000 mio. EUR i 2018-priser i lån til medlemsstaterne til et program til finansiering af genopretning og økonomisk og social resiliens via støtte til reformer og investeringer

c) op til 5 600 mio. EUR i 2018-priser til hensættelser til budgetgarantier og hermed forbundne udgifter til programmer med henblik på støtte til investeringstransaktioner på området Unionens interne politikker.

Artikel 3

Regler for budgetmæssig gennemførelse

1. Med henblik på artikel 21, stk. 5, i finansforordningen udgør 384 400 mio. EUR i 2018-priser af det beløb, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 2, stk. 1, eksterne formålsbestemte indtægter til de EU-programmer, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 2, stk. 2, litra a), og 5 600 mio. EUR i 2018-priser af dette beløb udgør eksterne formålsbestemte indtægter til de EU-programmer, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 2, stk. 2, litra c).

2. 360 000 mio. EUR i 2018-priser af det beløb, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, anvendes til lån til medlemsstaterne inden for rammerne af de EU-programmer, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra b).

3. Forpligtelsesbevillinger, der omfatter støtte til EU-programmer som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a) og c), stilles automatisk til rådighed op til de beløb, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a) og c), fra ikrafttrædelsesdatoen for afgørelsen om egne indtægter, som fastsætter bemyndigelsen som omhandlet i denne forordnings artikel 2, stk. 1.

4. Retlige forpligtelser, der giver anledning til udgifter til støtte som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a), og, hvis det er relevant, artikel 2, stk. 2, litra c), indgås af Kommissionen eller dens gennemførelsesorganer senest den 31. december 2023. Der indgås senest den 31. december 2022 retlige forpligtelser svarende til mindst 60 % af det beløb, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a).

5. Afgørelser om ydelse af lån, jf. artikel 2, stk. 2, litra b), skal vedtages senest den 31. december 2023.

6. Unionens budgetgarantier på op til et beløb, som i overensstemmelse med den relevante hensættelsessats, der er fastsat i de respektive basisretsakter, svarer til de hensættelser til budgetgarantier, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra c), afhængigt af risikoprofilerne for de støttede finansierings- og investeringstransaktioner, ydes kun til støtte for transaktioner, som er blevet godkendt af modparterne senest den 31. december 2023. De respektive budgetgarantiaftaler skal indeholde bestemmelser, der kræver, at finansielle transaktioner svarende til mindst 60 % af budgetgarantiernes beløb er godkendt af modparterne senest den 31. december 2022. Hvis hensættelser til budgetgarantier anvendes til støtte, der ikke skal tilbagebetales, i forbindelse med de i artikel 2, stk. 2, litra c), omhandlede investeringstransaktioner skal de tilknyttede retlige forpligtelser indgås af Kommissionen senest den 31. december 2023.

7. Denne artikels stk. 4-6 finder ikke anvendelse på den tekniske og administrative bistand, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3.

8. Omkostningerne til teknisk og administrativ bistand til gennemførelsen af genopretningsinstrumentet såsom forberedende aktiviteter, overvågning, kontrol, revision og evaluering, herunder interne informationsteknologisystemer med henblik på denne forordning, finansieres over EU-budgettet.

9. Betalinger i tilknytning til retlige forpligtelser indgået, afgørelser vedtaget og bestemmelser vedrørende finansielle transaktioner godkendt i overensstemmelse med denne artikels stk. 4-6 skal foretages senest den 31. december 2026 med undtagelse af den tekniske og administrative bistand, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, og i tilfælde, hvor betalinger undtagelsesvist, selv om den retlige forpligtelse er indgået, afgørelsen er vedtaget, eller transaktionen er godkendt på vilkår, der er i overensstemmelse med den gældende frist i henhold til nærværende stykke, er nødvendige efter 2026, for at Unionen kan opfylde sine forpligtelser over for tredjemand, herunder som følge af en endelig dom mod Unionen.

Artikel 4

Rapportering

Senest den 31. oktober 2022 forelægger Kommissionen Rådet en rapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretningsinstrumentet og anvendelsen af de midler, der er tildelt i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2.

Artikel 5

Anvendelse

1. Denne forordning finder ikke anvendelse på eller i Det Forenede Kongerige.

2. Henvisninger til »medlemsstaterne« i denne forordning forstås ikke som omfattende Det Forenede Kongerige.

Artikel 6

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. december 2020.

På Rådets vegne
M. ROTH
Formand